

Stručni rad

ULOGA I ZNAČAJ MARIJINIH OBROKA U OSIGURAVANJU ŠKOLSKIH OBROKA ZA SIROMAŠNU DJECU

mr. sc. Jadranka Dorešić, dipl. oec., savjetnik,
Josipa Hlevnjak, dipl. teolog, mentor

Srednja škola Ivan Švear Ivanić Grad

Sažetak

Marijini obroci (Mary's Meals) međunarodna su humanitarna organizacija koja pruža dnevne školske obroke djeci u najsiromašnijim zajednicama diljem svijeta. Ovaj program omogućuje dvostruki učinak: ublažava glad kod djece i motivira ih da pohađaju školu. Tako organizacija ne samo da nudi rješenje za trenutno smanjenje gladi, nego dugoročno potiče obrazovanje, čime doprinosi razbijanju ciklusa siromaštva. Organizacija djeluje u više od 18 zemalja, uključujući Malavi, Zambiju, Keniju, Indiju i Libanon. Ovaj rad analizira ključne učinke inicijative na smanjenje gladi, povećanje pristupa obrazovanju te društveni razvoj djece i njihovih zajednica, s posebnim naglaskom na važnost volontera i donacija u održivosti ove organizacije.

Ključne riječi: Marijini obroci, humanitarna organizacija, školski obroci, siromaštvo, glad, obrazovanje, društveni razvoj, volonteri, donacije

1. Uvod

Globalna kriza gladi i siromaštva ostavlja tragične posljedice na milijune djece diljem svijeta. Procjenjuje se da oko 258 milijuna djece školske dobi ne pohađa školu, a mnoga od njih nemaju pristup osnovnim životnim potrepštinama poput hrane. Uzroci ovog problema su složeni i uključuju siromaštvo, sukobe, klimatske promjene i neadekvatnu infrastrukturu. Za većinu djece u najsiromašnijim zajednicama, obrazovanje je jedini izlaz iz siromaštva. No, glad im onemogućava koncentraciju i uspjeh u školi, pa mnogi učenici ne završavaju osnovno obrazovanje.

Marijini obroci su humanitarna organizacija koja rješava problem gladi i potiče obrazovanje pružanjem jednog hranjivog obroka dnevno djeci na mjestu obrazovanja. Ovaj model djelovanja, koji je započeo 2002. godine u Škotskoj, brzo se proširio na zemlje s visokim stopama siromaštva i neishranjenosti. Ovaj rad će razmotriti kako obroci koji se osiguravaju putem Marijinih obroka pomažu u promicanju obrazovanja i društvenog razvoja, te kako su volonteri i donacije ključni za uspjeh ovog programa.

2. Organizacija Marijini obroci – misija i vizija

Marijini obroci osnovani su s ciljem pružanja školske prehrane djeci koja žive u krajnjem siromaštvu. Njihova misija je jasna i jednostavna: "Svako dijete zaslužuje barem jedan obrok dnevno na mjestu obrazovanja." Organizacija djeluje na temelju modela koji kombinira rješavanje neposredne potrebe za hranom s dugoročnim utjecajem obrazovanja, vjerujući da se osiguravanjem školskih obroka može pomoći djeci da postignu svoje obrazovne ciljeve i prekinu ciklus siromaštva u budućnosti.

Vizija Marijinih obroka jest svijet u kojem svako dijete ima dovoljno hrane i priliku za obrazovanje. Trenutno organizacija opskrbljuje školskim obrocima više od 2,4 milijuna djece svakog školskog dana. Glavna područja djelovanja su zemlje u Africi, Aziji i Latinskoj Americi, gdje je stopa siromaštva i neishranjenosti među djecom najviša. Zemlje poput Malavija, Zambije, Indije i Haitija ključna su područja njihovog djelovanja.

Organizacija radi uz minimalne administrativne troškove, pri čemu više od 93% prikupljenih sredstava ide izravno na programe prehrane. Ova transparentnost i učinkovitost osiguravaju povjerenje donatora i volontera, koji su temelj održivosti organizacije.

3. Učinak Marijinih obroka na obrazovanje i društveni razvoj

3.1. Smanjenje gladi

U mnogim zemljama gdje Marijini obroci djeluju, glad je svakodnevna stvarnost. Neishranjena djeca nemaju dovoljno energije za učenje i često izostaju iz škole jer moraju pomagati obitelji u potrazi za hranom. Osiguravanje jednog hranjivog obroka dnevno na mjestu obrazovanja omogućuje djeci ne samo da zadovolje osnovnu potrebu za hranom, već i da se posvete učenju.

U Malaviju, primjerice, istraživanja su pokazala da djeca uključena u programe Marijinih obroka imaju značajno manje stope neishranjenosti, a smanjenje gladi izravno utječe na njihovu sposobnost da uspješno sudjeluju u nastavi. Ovaj jednostavan, ali učinkovit pristup značajno poboljšava živote djece, dok dugoročno smanjuje stope kronične gladi i bolesti povezanih s neishranjenošću.

3.2. Poticanje obrazovanja

Osiguravanje obroka na mjestu obrazovanja ima snažan utjecaj na redovito pohađanje škole. U zemljama poput Kenije i Zambije, mnogi roditelji šalju svoju djecu u školu upravo zato što znaju da će tamo dobiti obrok. Ovo ne samo da povećava broj djece koja pohađaju školu, već smanjuje stope napuštanja školovanja. Prema podacima iz programa u Malaviju, prisustvovanje djece na nastavi značajno se povećalo u školama koje sudjeluju u programu Marijinih obroka.

Obrazovanje, potaknuto ovim programom, dugoročno doprinosi društvenom razvoju. Djeca koja završe školovanje imaju bolje šanse za zapošljavanje, a time i za izlazak iz siromaštva. Obrazovanje također utječe na smanjenje stope dječjih brakova, smanjuje ranu trudnoću i poboljšava zdravstvene i socijalne ishode za cijele zajednice.

4. Uloga volontera i donacija u održivosti Marijinih obroka

4.1. Volonteri kao temelj organizacije

Volonteri su srce i duša Marijinih obroka. Organizacija se oslanja na tisuće volontera širom svijeta koji pomažu u organiziranju događaja za prikupljanje sredstava, širenju svijesti o problemima gladi i obrazovanja, te u pripremi obroka u zajednicama gdje programi djeluju. U mnogim školama gdje se provode programi Marijinih obroka, roditelji i članovi lokalnih zajednica volonterski pripremaju hranu, što dodatno povezuje zajednicu i jača društvene veze.

Ova struktura volontiranja smanjuje troškove rada i omogućuje organizaciji da usmjeri većinu prikupljenih sredstava izravno u pružanje obroka.

4.2. Donacije i prikupljanje sredstava

Donacije čine ključni izvor financiranja Marijinih obroka. Organizacija koristi različite metode prikupljanja sredstava, uključujući donacije pojedinaca, korporativna partnerstva, humanitarne događaje i online kampanje. Pojedinci mogu donirati izravno putem službene stranice organizacije ili sudjelovati u različitim globalnim inicijativama za prikupljanje sredstava. Svaka donacija, koliko god mala, čini veliku razliku – samo 22 eura dovoljno je za osiguranje školskog obroka za jedno dijete tijekom cijele godine.

5. Primjeri programa u različitim zemljama

5.1. Malavi

Malavi je jedna od najsiromašnijih zemalja svijeta, s visokim stopama dječje neishranjenosti i malim pristupom obrazovanju. U ovoj zemlji, Marijini obroci trenutno pružaju obroke za više od milijun djece. Istraživanja pokazuju kako programi prehrane značajno poboljšavaju ne samo fizičko zdravlje djece, već i njihovu motivaciju za školovanje. Djeca koja sudjeluju u programima imaju bolje ocjene i manju stopu izostanaka iz škole.

5.2. Kenija

U polunomadskim zajednicama u Turkani, Marijini obroci osiguravaju obroke za djecu koja dolaze iz posebno teških okolnosti. Zbog sušnih uvjeta i klimatskih promjena, prehrambena nesigurnost u ovoj regiji je ekstremna. Programi prehrane ne samo da smanjuju glad, već pomažu djeci da steknu osnovno obrazovanje, što je ključno za njihove buduće prilike.

6. Uključenost Srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad u projekt Marijinih obroka

Učenici Srednje škole Ivan Švear posebnu pozornost usmjeravaju na sudjelovanje u međunarodnim projektima, od kojih je jedan od najzastupljenijih programa Marijini obroci. Provođenjem određenih radionica, izradom predmeta specifičnih za njihovu kulturu i tradiciju, proučavanjem obrazovnih sadržaja i organizaciju donatorskih aktivnosti te prikupljanjem financijskih sredstava, učenici škole sudjeluju u pružanju pomoći djeci u zemljama u razvoju. Na taj način osvješčuju konkretnu situaciju zemalja trećeg svijeta kroz socijalnu i kulturološku dimenziju te razvijaju empatiju prema potrebitima. Ova inicijativa ne samo da djeci pojedinih zemalja omogućuje redovito pohađanje škole uz konzumiranje obroka već dugoročno doprinosi smanjenju siromaštva u svijetu. Kroz humanitarne aktivnosti srednje škole Ivan Švear Ivanić Grad, učenici imaju priliku konkretno sudjelovati u kreiranju pozitivnih promjena u društvu. Ovakve akcije, osim što pružaju pomoć onima kojima je najpotrebnija, doprinose i jačanju zajedništva, solidarnosti te društvene odgovornosti mladih generacija. Kraj školske godine 2024. učenici naše škole obilježili su završetkom ovogodišnjeg projekta pod nazivom „Mala djela, velika razlika“. Svojim doprinosom prikupljenih novčanih priloga omogućili su organizaciji „Marijini obroci“ i daljnje posluživanje hranjivih obroka djeci u najsiromašnijim dijelovima svijeta. Otvorenog srca brigom za najpotrebitije koji su nama nevidljivi, učenici su i ovaj puta pokazali empatiju koju nose u sebi.

7.Zaključak

Marijini obroci pokazali su kako jedan jednostavan koncept – osiguranje školskih obroka – može imati dalekosežne posljedice na društveni razvoj djece u najsiromašnijim zajednicama. Kroz smanjenje gladi i povećanje pristupa obrazovanju, organizacija ne samo da poboljšava živote djece u sadašnjosti, nego im pruža priliku za bolju budućnost. Volonteri i donatori igraju ključnu ulogu u održivosti ovih programa, a njihov rad i doprinos omogućuju da Marijini obroci šire svoju misiju i dosegnu više djece.

8.Popis literature

- [1.]Izveštaj o učinku programa Marijinih obroka u Malaviju (2023.)
- [2.]Kusiak, J. (2019). "Volonterstvo i humanitarna pomoć: Uloga Marijinih obroka u borbi protiv gladi". Sociološki pregled.
- [3.]Marijini obroci - službena stranica organizacije: www.marysmeals.org (24.10.2024.)